

Jaroslav Petr - DARGO

1. Gjapen

Muž, který poklekl před rglajem Kudžabem, krvácel z hluboké rány na pravém boku. Slabostí vrávoral a jeho hlas navyklý velet vojskům zněl vysíleně a nezvykle tiše. Starý rglaj i jeho syn s pootevřenými ústy a vytřeštěnými očima hltali každé slovo.

"Pevnost Džovo-dzong padla, můj pane. Perrisetové překročili Džovonský hřeben," končil téměř neslyšně.

Starý rglaj neklidně poposedl a třaslavými, nervózními pohyby si urovnával na hrudi katu - šerpu vládců nad A-sgorem.

"Zopakuj mi to ještě jednou, Gjapene," zakroutil nevěřícně hlavou. "Co se mi to pokoušíš namluvit? Hradby Džovo-dzongu že padly? Že je dobyli barbaři na vlčích koních? To se mi snažíš nakukat? Ty skvělé, nádherné hradby že padly?"

Na konci už rglaj Kudžab nepřítčně ječel.

"Nikdy jsem nezažil horší nájezd, můj pane," zašeptal Gjapen. "Ty perrisetské bestie zaplavily kraj hordami, jaké ještě nikdy nikdo nespatriil. Perrisetové nepřitáhli před brány Džovo-dzongu sami. Přivlekli s sebou houfy divokých žen z Nethengu, které se živí vybíráním medu divokých skalních včel. O jejich umění šplhat po skalách kolují jen bajky, ale i ty blednou ve srovnání s tím, co jsem na vlastní oči viděl v Džovo-dzongu. To divé ženy z Nethengu vyšplhaly v noci po hradbách, zabily hlídky a otevřely brány..."

Gjapen ztratil sílu pokračovat v líčení šílené noci, během níž padla posádka největší z a-sgorských pohraničních pevností téměř do posledního muže. Vlčí koně Perrisetů se přežrali lidského masa a jejich zvířecí pánové chlemtali dvojími tlamami plnými modrých zubů lidskou krev, která tekla proudem. Perrisetský divoký štěkot naplnil nádvoří i věže Džovo-dzongu. Jen s hrstkou vojáků se Gjapen dokázal probít ven. Ještě dlouho jim v zádech dozníval perrisetský vítězný pokřik. Gjapen z něj rozuměl jedinému slovu. "Kchch-reo! Kchch-reo!" To slovo si až do smrti zapamatuje každý, kdo jen jednou zaslechl, jak jej Perrisetové vyrážejí z obou tlam. Oheň! Oheň! Zdi Džovo-dzongu ozářil požár. Jeho rudá záře svítala Gjapenovi ještě dlouho na cestu.

"Až doposud se Perrisetové nikdy nespojili s jinými kmeny, aby napadli naši říši," ozval se zadumaným hlasem rglajův syn Albyk otřesený tím, co viděl. Znal Gjapena jako hrdého muže navyklého tvrdě prosazovat svou vůli. Takový Gjapen, jaký teď klečel před jeho otcem, byl pro Albyka neznámým cizincem.

"Jednou to muselo přijít," mávl rukou Kudžab. "Když jsme je nedokázali získat na svou stranu my, zákonitě se s nimi spojil náš nejhorší nepřítel." Rglaj mluvil úsečně. Otevřenost, s jakou ten netýkavý a vztahovačný stařec přiznal chybu své politiky, byla něčím zcela nečekaným a naznačovala, že ani Kudžab není po

zprávách o Džovo-dzongu tak klidný, jak se jeví navenek. S Gjapenem

přesto jednal stroze. Jako kdyby i velitel pohraniční pevnosti nesl svůj díl viny za každou duši, která přeběhla na stranu Perrisetů.

"Vloni zjara jsme při nájezdech na jejich území byli úspěšnější než kdykoliv předtím. Kořist byla tak bohatá, že to nikdo z vojáků nepamatoval. Možná je zvedlo právě to," uvažoval nahlas Gjapen. "Smrtelně raněná šelma je nejnebezpečnější."

"Které kmeny se ještě přidaly, Gjapene?" zeptal se rglaj Kudžab.

"Nevím, můj pane," zavrtěl Gjapen pomalu hlavou. Mluvil teď tak potichu, že ho bylo sotva slyšet.

"Utekł jsi dřív, než ses mohl podívat nepříteli do tváře, co?" vyjel Kudžab vztekle.

Gjapen mlčky tasil meč. Vzepřel jej jílcem o schůdek před rglajovým křeslem a hrot čepele si opřel o hrud. Sevřel meč oběma rukama, aby si jej vrazil do těla. Než to stačil udělat, zarazilo jej rglajovo gesto.

"To můžeš provést vždycky, Gjapene," zakrákoral potměšile Kudžab bez sebemešího náznaku soucitu s velitelem pevnosti, který za posledních patnáct východů hvězdy Khoot odrazil Perrisety od hradeb Džovo-dzongu třikrát. "Ještě mám pro tebe úkoly. Zdechnout můžeš, až je do jednoho splníš!"

Gjapen zastrčil meč zpátky do pochvy. Každý pohyb ho stál tolik námahy, že Albyk čekal, kdy se ten stín kdysi nezdolného muže zhroutí a tiše zemře.

"Perrisety už můžeme zarazit jen na březích řeky Imdža-khola," pokračoval rglaj. "Jen tok řeky a její pobřežní bažiny je mohou zastavit. Opevníme se na břehu řeky u Ngarongského mostu. To je jediné místo, kde by mohli Imdža-kholu přejít. Nepustíme je dál." Gjapen se znatelně zachvěl. Poprvé vztyčil hlavu a podíval se hrdě na svého vládce.

"Vyrazíš v čele vojsk, můj pane?" zeptal se dychtivě.

"Ne, na to jsem už příliš starý," zavrtěl Kudžab samolibě hlavou.

"Dostane se vám mnohem mladšího velitele. Na březích řeky Imdža-khola vás povede Albyk."

Albyk se zděsil. V duchu počítal dny, kdy v koloně osádky rgljského paláce vyrazí do bezpečí skalních věží v horách Thran-go. A místo toho... Děsila ho už jen představa, že by se měl pohnout v ústřety těm dvouhubým stvůrám. Ale stanout jim na březích Imdža-kholy tváří v tvář... Pomalu vstal z křesla a poklekl před otcem.

"Váš meč, otče," řekl tak důrazně, jak jen toho byl schopen. Hrál o všechno.

Gjapen sebou po těch slovech trhl. Předání meče, navíc ještě před svědkem, se rovnalo předání moci nad A-sgorem.

Albyk měl, v případě že povede a-sgorská vojska, na meč formální právo, ale v duchu doufal, že právě tohle otec neudělá.

Kudžab neohebnými stařeckými prsty namáhavě rozepnul přezku těžkého opasku a i s mečem jej hodil před Albyka.

Neřekl ani slovo. Albyk vytřeštěně zíral na rglajský meč s bohatě vykládaným jílcem. Báł se na něj byt jen sáhnout, jako kdyby pouhý dotyk staré zbraně, děděné z pokolení na pokolení, zavazoval a přenášel tíhu zodpovědnosti za říši.

"Chci mít Khjenovu korouhev," vyrazil ze sebe Albyk zoufale. Rgalajský meč nechtěl a dostal jej. Ani o korouhev doopravdy nestojí. Kdyby ji dostal, nezbylo by mu než táhnout s ní v čele armády proti Perrisetům. Jenže korouhev je ukryta v klášteře jen tři dny cesty od skalních věží v Thran-go. Je stařec natolik zahrán do úzkých, aby dal Albykovi všechno, o co si řekne? A jestli ano, koho pro ni pošle?

"Od dob rgalaje Khjena nezavlála jeho korouhev nad a-sgorským vojskem," namítl Kudžab, který se bláhově domníval, že za synovými požadavky se skrývá snaha strhnout na sebe kromě moci i posvátnou úctu obyvatel A-sgoru spojenou s mýtickým rglajem Khjenem.

"Ještě nikdy se Perrisetové nedostali za Džovo-dzong, otče. Ještě nikdy se nespojili s jinými kmeny," namítal Albyk.

Rglaj mlčel.

"Dojedu si pro ni do skalních věží v horách Thran-go sám," navrhl Albyk až příliš horlivě. Pozdě si uvědomil, že tím vyložil své karty na stůl. Jakmile by se jednou dostal do bezpečí, nikdo by ho už nepřinutil vyrazit zpátky a riskovat život na březích Imdža-kholy.

Kudžab se na chvíli zamyslel, ale pak se usmál, když jeho zrak padl na bledou, ztrhanou Gjapenovu tvář.

"Gjapene, vezmi si dvacet mužů z mé gardy a dovez svému novému veliteli Khjenovu korouhev. Ručíš mi za to, že ji do pěti dnů doneseš ke Ngarongskému mostu a předáš Albykovi. Vyrazíš ihned!"

Kudžab zálibně shlížel na těžce vstávajícího Gjapena a s potěšením sledoval, jak potácivým krokem opouští rglajskou síň. Však on to Gjapen vydrží, uvažoval Kudžab. Ten nenechá toho malého zbabělce prchnout. Ten ne. Ten mī ho pohlídá. A než se vrátí, ohlídám si toho malého zmetka sám. Jakmile ho postavím do čela vojska, už neuteče. Vojáci by s ním udělali krátký proces. Kudžab se v duchu zaobíral složením malé karavany, s kterou chtěl co nejdřív vyrazit do Medo Kongkaru, skalního hnízda, o němž věděl jen on a jehož tajemství si předávali rglajové z otce na syna. Albyk se tohle tajemství nikdy nedozví. Kudžab měl kdysi syna, který byl hoden šerpy vládce A-sgoru. Jenže to je minulost. Ale zase se dočká syna, na něhož by mohl být hrdý. Milarepa, nejmilejší z Kudžabových žen, je těhotná. Nikdo kromě ní a Kudžaba o tom neví. A nikdo se to nesmí dozvědět, dokud se dítě

nenarodí. Narodí se v bezpečí Medo Kongkaru. Bude třetím Kudžabovým potomkem. Jako každému mužskému příslušníkovi rglajského rodu i jemu vytetují na pravé rameno motiv ptáka pitohui. Tentokrát bude ale konečně tetován ten pravý. Ten, který po zásluze ponese na hrudi rglajskou šerpu. Až se Perrisetové stáhnou, vrátí se Kudžab i s novým dědicem A-sgoru. A Perrisetové se nakonec stáhnou. Mohou vyhrát bezpočet bitev, ale stáhnou se za hřebeny Džovonských hor, jakmile zjistí, že v kraji už není co plenit. Pak povstane A-sgor z popela a rozvalin ještě krásnější než kdykoliv předtím pro svého skutečného vládce, Kudžabova nejmladšího syna. Ten nebude potřebovat ani Khjenovu korouhev, ani rglajský meč. Ty ať se klidně i s tím zmetkem Albykem utopí v bažinách u Imdža-kholy.

2. K Imdža-khole

Ulicemi Města zněl rachot bubnů a z výšin věží rglajského paláce dopadal mezi zdi domů jekot polnic. Hrbolatá dlažba duněla kroky rglajského vojska, které se prodíralo uličkami k Ptačí bráně, aby tudy vyrazilo na dlouhý pochod k břehům řeky Imdža-khola. V jeho čele jel Albyk na ušlechtilém vraníkovi miparského chovu. Otcův meč třímal hrdě nad hlavou, ale hledí přilby měl stažené, aby nikdo z obyvatel Města, kteří se přišli do ulic s vojáky rozloučit, nepoznal, že mu zuby drkotají strachem. Těsně za Albykem vedli psovodi válečné dargy, krvežíznivé šelmy chtivé masa Perrisetů. V předtuše brzkých hodů cloumala zvířata řetězy a hrabala drápy po dlažbě. Tlusté kovové obojky se jim zadíraly do hrdel a tlačily jim z tlam nahnědlé jazyky. Tu a tam klopýtal mezi zběsilými zvířaty i lidský dargo - zbídačelý otrok, který propadl svému pánu tím nejpotupnějším druhem ze všech služeb, jaké A-sgor znal.

"Táhněte s těmi zvířaty někam jinam!" zařval Albyk napsovody.

Nenáviděl dargy, k smrti je nenáviděl. Psovodi odtáhli vzdorující a skučící zvířata do zadních řad pochoduujících vojáků. Ani to nepřineslo Albykovi úlevu. Znovu se mu vybavily vzpomínky, které se tisíckrát pokusil ve své mysli zabít. Přejel si dlaní po krku a doufal, že si toho nikdo nevšimne. Třel si šíji konečky prstů a každý pohyb jako kdyby nechával stále víc a víc vyplouvat na povrch vzpomínku na jeden podzimní den.

Toho dne se stal Albyk dargem. Velký čartyn, kterého štváli už od časného rána, se ukryl ve slatině zarostlé vysokou travou a křovinami. Smečka loveckých dargů mu sápal boky nadýmající se zchváceným dechem. Zvířata vytvořila zběsilé klubko těl, z jehož středu chvílemi jasně zazvonila rolnička na obojku darga, který patřil Albykovu bratru Gerynovi. Lovci čartyna obstoupili a pomalu se k němu blížili. V hustém, vysokém porostu neviděli pořádně jeden druhého, ale zkušeně zatahovali smyčku leče kolem slatiny. Čartyn se nakonec vymaní ze sevření ječící smečky dargů a pokusí se prorazit kruhem lovců. To je Albykova chvíle. Uloví

svého prvního čartyna a stane se mužem. Krok za krokem postupoval Albyk dál a dál do nitra slatiny, prodíral se křovinami propletenými šlahouny popínavých rostlin, jejichž květy těžce voněly. Bažinatá půda se mu měkce houpala pod nohama. Napíнал sluch. Jekot dargů a chraplavé oddychování čartyna se ozývalo za neprůhlednou stěnou zeleně pár kroků před ním. Ještě stále nezahlédl ani šelmu ani dargy. Pot mu stékal z čela do očí. Zastavil se. Sáhl do toulce pro šíp a nasadil jej na tětivu velkého luku. Pak zapraštěly napravo od něj lámané větve a Albyk zahlédl koutkem oka mezi listím skvrnu hnědočerné, kovově lesklé čartyní srsti. Cíl, který se mu na okamžik naskytl, nebyl větší než dlaň. Albykovy paže poslechly instinkt získaný dlouhým výcvikem a vypustily šíp do míst, kde tušil kořist. Měl pocit, že zároveň zaslechl zasvištění šípu odkudsi zprava. Ale snad to byl jen závan větru ve větvích pokřivených stromů. Kdo by si troufl překazit Albykův lov. Z klubka zvířat se ozvalo zaskučení darga, při němž Albykovi naskakovala husí kůže. Jeden z dargů nejspíš dodělával s páteří přeraženou úderem spárů rozzuřeného čartyna. Škoda každého darga, který bude chybět při pronásledování zraněné šelmy. Albyk doufal, že zvíře brzy zhasne a nebude třeba jej štvát Džovonskými horami. Zadrnčení tětivy cizího luku, předsmrtné

skučení darga... Albyka ovládl tísnivý pocit, že se přihodilo něco hrozného. Ta myšlenka ho zastudila v nitru lebky a odtud mu sklouzla do krku. Záchvat slabosti mu zvedl žaludek. Aby zahnal pochyby, vrhl se do vysoké trávy a hledal na stéblech kapky krve. Zaslechl, jak dargové vyrazili se zuřivým štěkotem po čartyní stopě. Zurčivý hlas rolničky už z jejich jekotu nezazníval.

"Sem, všichni sem," ozval se sevřeným hlasem jeden z džovonských stopařů odkudsi zprava. Stopa čartyna! Albyk ihned vyrazil přes křoviska směrem, odkud zaslechl stopaře. Po pár krocích narazil na další lovce. Postávali na místě, kde byly sítiny zválené a zdupané po zápase dargů s čartynem. Lovci klopili hlavy a společně s Gerynem se skláněli nad něčím, co zcela určitě nebyl zabítý čartyn. Před přicházejícím Albykovi se muži z lovecké družiny rozestoupili. Geryn se ani nepohnul. U jeho nohou spatřil Albyk chladnoucí mrtvolu darga. Z krku zvířete, těsně nad širokým okovaným obojkem s rolničkou, trčel šíp. Ten šíp měl na perech Albykovy barvy.

Albyk věděl dobře, co to znamená. Geryn tu stál se skleslými rameny. Vypadal, jakoby najednou zestárl o celé věky. Nejistě se rozhlédl po lovcích, honcích a stopařích. Čekali na jedno jediné. Každý z nich věděl, co nařizuje zákon. Geryn se sklonil k mrtvému dargovi a povolil čelisti obojku.

"Přístup, dargo!" poručil Geryn Albykovi.

Albyk v té chvíli ztratil své jméno. Pustil z ruky luk a popošel několik kroků ke Gerynovi. Klesl před ním na kolena. Kolem jeho

krku zaklapl obojek. Kůži na hrdle mu sevřel neúprosným stiskem kov. Poslušně sklonil před Gerynem hlavu. Rolnička smutně klinkla. Tak zní zákon, který od nepaměti ctí všichni A-sgořané. Kdo zabije cizího darga, stává se otrokem jeho pána. Musí sloužit jako zvíře tak dlouho, jak to pán uzná za vhodné.

Bubny a trubky vytrhly na chvíli Albyka ze vzpomínek, které se mu vracely s neúprosností noční můry. Znovu se mu všechno vybavovalo do nejmenších detailů. Když se k němu Geryn otočil zády, chyběl v jeho toulci šíp. Šíp, který si od něj bratr těsně před zahájením štvance půjčil. Šíp s Albykovou značkou. I rglajové dávali před lovem na čartyna šípy se svou značkou nejlepším lovcům z družiny, aby si pojistili, že kořist bude přisouzena jim. Bez ohledu na to, kdo ji zasáhne. Od nepaměti se to tak dělalo před každým velkým lovem. Geryn si sám řekl o Albykův šíp a Albyk mu jej dal. Kde skončil ten šíp? V boku čartyna? Nebo teď vězel v krku Gerynova darga? Zabil darga skutečně šíp, který Albyk sám vystřelil na čartyna? To kdyby věděl? Využil Geryn příležitosti a zabil svého darga Albykovým šípem jen proto, aby si podmanil vlastního bratra? Ano, tak to bylo. Tak to muselo být. Muselo! Ale proč? Dargo neměl nárok cokoli vlastnit. Když jeho pán chtěl, mohl svého otroka připravit úplně o všechno. Stačilo, aby pán projevil přání a dargo se v jeho prospěch vzdal ženy, dětí i majetku. Dargo nesmí svému pánovi nikdy nic odmítnout. Jestli to všechno nebyla jen nešťastná shoda náhod, ale součást Gerynova plánu, co tím Geryn sledoval? Ani po letech se Albyk nedokázal zbavit pochyb. A ještě stále čas od času slýchal v duchu Gerynovo volání, které mu pokaždé sáhlo až k srdci studenou rukou: "Albyku! Albyku!"

3. Ngarongský most

Albyk stál na úbočí Ngarongských vrchů. Dole pod ním se zelenaly bažiny a za nimi se leskly ostré zákruty řeky Imdža-khola. Nejistě si prohlížel druhý břeh. Už před hodnou chvílí ho hlídka upozornila na hlouček blížící se z druhé strany k řece. Báł se, že je to perrisetká hlídka. Strašlivě se báł. Představa, že Perrisetové přicházejí a on se jim bude muset postavit, ho děsila. Jednou už jím stál tvář v tvář a dodnes ho ta vzpomínka přiváděla na pokraj šílenství. Nevydržel pozorovat protější břeh celou dobu. Neustále odvracel od temné skvrny v dálce zrak. Po chvíli se musel nutit, aby na ni dokázal znovu pohlédnout. Měl strach. Co když se už nebude moci chlácholit bláhovou nadějí? Co když jsou to Perrisetové? Stiskl hranu skaliska, až mu zbělely klouby a podíval se. Dokázal se ovládnout a nedal na sobě znát úlevu.

Uprchlíci. Nic víc než tlupa zbědovanců, kteří se vydali hledat spásu za řekou Imdža-khola. Albyk se díval, jak zastavili u trosek mostu, který nechal spálit, a zírali směrem k Ngarongským vrchům. Někteří z nich se zhroutili u zčernalých břevn mostu.

Snad byli vyčerpaní, možná neunesli zklamání. Spálený most a vytrhané hatě přes bažinu na ngaronské straně řeky jim sebraly poslední naději. Tři z uprchlíků shodili ze zad rance a Albyk mohl i na dálku tušit jejich vzrušené dohadování. Nakonec všichni tři sestoupili k řece a jeden po druhém se odhodlaně vrhli do prudkého, kalného toku. Proud je strhával. Pohyb plavců se stále víc a víc zpomaloval. Jeden z nich začal znatelně zaostávat. Zbylí dva na něj počkali. Podpírali jej ze stran a pomáhali mu držet hlavu nad vodou. Od spáleného mostu zazněl křik. Uprchlíci na břehu se s námahou postavili a křičeli na plavce cosi, čemu Albyk na tu dálku nerozuměl. Jeden z trojice plavců se ihned odpoutal od svých druhů a mohutnými záběry paží vyrazil k ngaronskému břehu. Nedoplaval daleko. Jeho tělo se najednou propadlo pod hladinu a už se nevynořilo. Albyk se usmál. Víry, jakých vzniká na řece Imdža bezpočet a kterým místní lidé dali název ulovo, dovedou potopit i velký člun. Plavec proti nim nemá naději. Z úrovně říční hladiny není ulovo do posledního okamžiku vidět. Ten uprchlík, který se právě utopil, vsadil všechno na jednu kartu. A prohrál. Dva zbývající zatím dorazili k ngaronskému břehu. Zachytili se dlouhých chomáčů trav a s námahou vylezli z vody. Doplazili se na břeh. Muž, který se pokusil vstát, zapadl ihned do bahna až nad kolena. Jeho ležícího druha začalo žlutavé bahno pohlcovat okamžitě. Neměl dost síly, aby vzdoroval neúprosnému, pomalému tahu bažiny. Nebojoval a slatina ho brzy pohltila. Zbývající uprchlík se dokázal prodrat bažinou několik málo kroků k pevné půdě naronských skal. Bylo to směšně málo ve srovnání s tím, kolik mu chybělo k záchraně. Nakonec se i nad jeho hlavou zavřelo žluté bahno. Albyk se vydržel dívat na marný boj uprchlíků až do konce. Ne, přes Imdža-kholu a bažiny, které lemují její ngaronský břeh nikdo neprojde. Znovu se o tom přesvědčil na vlastní oči. Potřeboval to.

Perrisetové stále nepřicházeli. Báł se jich, ale ještě víc ho znepokojovala otázka, kde jsou. Kde ksakru vězí? Co připravují? Zvědové se vracejí s prázdnou. Perrisetové jako kdyby se propadli. Ještě nikdy nevedli perrisetští nájezdníci válku tímhle způsobem. Jsou schopni valit se krajinou jako drtivá povodeň krvežíznivých tlam a mečů se zubatým ostrím. Jejich cestu lemují spáleniště a hromady zohavených mrtvol. Nikdy se neskrývají. Před nikým a před ničím. Tak kde jsou?! Stále neodbytněji se Albykovi vracel pocit, že mu uniklo něco velice důležitého. V těch chvílích ho tetování rglajského následníka páliło na rameni jako železem vypálený cejch. Staří veteráni z válek s Perrisety také ztráceli trpělivost a začínali reptat. Ty nejdrzejší musel nechat zmrskat. Jestli to nepomůže, bude k nim muset být ještě tvrdší. Zavře jim huby. Svou vlastní bezradnost tím ale nezažene.

"Oheň! Oheň!" zakřičela hlídka z vrcholku skalního útesu vysoko nad táborem.

Albyk vytržený ze svých úvah se zahleděl k obzoru za Imdža-kholou. Nikde nic. Ohlédl se po strážném a když uviděl, kam ukazuje, vystoupil mu na čele studený pot. Paže strážného mířila za záda čekajících a-sgorských vojáků. Do vnitrozemí. Tím směrem leželo jediné město, které by mohlo hořet tak, aby záři a dým požárů bylo vidět z Ngarongských vrchů. Dangkhor. Pohádkově bohatý Dangkhor. Jediné město v celé říši, které mohlo svými poklady a nádherou soutěžit se samotným Městem. To přeci není možné. To nemůže být pravda!

"Ohně! Ohně na severu!" křičela hlídka bez ustání.

Táborové prostranství se začalo plnit vojáky, kteří si kvapně dopínali výstroj.

Albyk se snažil se zaťatými zuby ovládnout nekontrolovatelný záchvat strachu. Kde by se vzali Perrisetové ve vnitrozemí? Jak by se tam dostali? Museli by přejít přes Imdža-kholu a pobřežní bažiny. Ale kudy? Tady, pod Ngarongskými vrchy, je pás bažin nejužší, ale i tak je téměř nepřekonatelný. Ne, do vnitrozemí se dá projít jen tudy.

Gongy začaly vyzvánět na poplach. Vojáci v chvatu bourali tábor připraveni okamžitě vyrazit na cestu. Albyk cítil, že začíná být tažen událostmi bez možnosti se jim vzepřít. Vojáci považovali za samozřejmé, že okamžitě vyrazí směrem, kde hlídka zahlédla záři požárů. Kdyby Perrisetové skutečně překročili řeku a začali za ní plenit, přišla by a-sgorská armáda stejně pozdě. A jestli se přes Imdža-kholu ještě nedostali... Albyk sebou při té myšlence trhl. Znovu se zadíval na ngarongský břeh, jehož bažiny před chvílí pohltily oba uprchlíky. Ne, přes Imdža-kholu nemůže nikdo přejít. A pokud se o to pokusí, musí to zkusit právě tady. Tady a nikde jinde. Pokud se Albyk přesune s armádou kamkoliv jinam, ponechá pootevřenou škvíru v bráně do celého A-sgoru. Ohně na obzoru jsou jen obyčejná past. Albyk by si ani za nic nepřiznal, že ta myšlenka se mu zalíbila hlavně proto, že mu dovoluje zdůvodnit sám sobě i lidem kolem, proč se nechce za žádnou cenu hnout z tohoto jediného, relativně bezpečného místa na a-sgorském pomezí. Perrisetové přeci jen válčí trochu jinak. Už se nespolehají jen na zdrcující sílu svých šiků, ale dovedou být i úskoční. Ne, sám sebe už přesvědčil. Ostatním budou muset stačit rozkazy, jejichž splnění si dokáže vynutit.

"Kdo vám poručil nastupovat, vojáci?" zakřičel a vyrovnané řady po zuby ozbrojených mužů zašuměly.

"Znovu se vás ptám, vojáci," snažil se Albyk překřičet hluk. "Kdo poručil bít na poplach a kdo vám poručil nastoupit? Ještě pořád tu velím já!"

Z přední řady vystoupil starý žoldněř. Vlasy pod přílbou měl šedivé, tvář mu rozrývaly vrásky a jizvy a v horní dásni se mu černaly mezery po vyražených zubech.

"Dangkhor hoří, můj pane!" vykřikl voják. Ani ve vzteku, který jím lomcoval, nezapomněl na zdvořilé oslovení.

"Každý z vás se vrátí na své místo a setrvá tam, dokud nedostane jiný rozkaz!" zavelel Albyk.

Nikdo z vojáků se ani nepohnul.

"Dangkhor hoří, náš pane," zaznívaly z hustě nastoupených šiků další a další hlasy.

"Nemáte nárok na to, abych vám jakkoliv zdůvodňoval svá rozhodnutí! Jste tu od toho, abyste poslechli!" křičel Albyk, ale byl při tom ledově klidný. Už se rozhodl, a to mu dodalo alespoň pro tuto chvíli na sebejistotě. "Přesto se pokusím vysvětlit vám smysl svých rozkazů. Město Dangkhor chrání před Perrisety Imdža-khola a její pobřežní bažiny. Jestliže Perrisetové nepřešli řeku tady, tím spíš se přes ni nedostali u Dangkhoru. Mohli poslat oddíly, aby zapálily lesy na protějším břehu, na úrovni Dangkhoru. To jsou ty ohně, jejichž dým teď vidíte. Nemají za úkol nic jiného, než odvést vás od vaší svaté povinnosti. A tou je chránit přechod přes řeku na úpatí Ngarongských vrchů. Ve chvíli, kdy se odtud pohnete, máte Perrisety v zádech! Vraťte se na svá místa!"

Albykova autorita byla ještě stále na vážkách.

"Mám prostředky, jak si vynutit vaši poslušnost," dodal Albyk podstatně tišším hlasem. Vojáci ho slyšeli. Tu a tam někdo zareptal. Mezi řadami vojáků už ale probíhali velitelé kohort s biči, jejichž praskání dodalo Albykovým slovům potřebnou váhu. Řady zakolísaly a vojáci se začali pomalu rozcházet.

"Každá kapka dangkhorské krve padá na tvou hlavu, Albyku," křikl kdosi z davu.

"Najděte toho chlapa a zmrskejte ho," usmál se Albyk.

Do večera se severní obzor zahalil do černých mračen dýmu. Celou noc zářila v tom směru obloha krvavě rudou září. Albyk co chvíli vycházel ze svého stanu a upíral oči na druhý břeh Imdža-kholy. Ve tmě se nic nepohnulo, nikde se nemihla ani jiskérka ohně, jimiž si Perrisetové za nočních přesunů obvykle svítili na cestu. Nic v téhle válce neprobíhá tak, jak by mělo. Smečky válečných dargů natáčely své mordy k severu a sály pachy přinášené z dálky větrem. Jeden po druhém začali dargové výt. Marně je psovodi šlehali dlouhými biči. Nesnesitelné skučení šelem větřících nadálku smrt prochvívalo vzduch. Vojákům rezonovalo v lebkách a nahánělo jim strach.

"Můžou tu někde být," zaslechl Albyk přes plátno stanu vystrašené šeptání jednoho ze strážných.

"Kdo, prosím tě? Perrisetové? Kde by se tu vzali? Teď zrovna drancujou Dangkhor," namítl druhý muž z hlídky před Albykovým stanem.

"Můžou mít svoje zvědy v táboře."

"To je nesmysl," namítl strážný nejistě.

"Tak proč dargové tak vyjou?"

"Jsou to jen zvířata," odtušil strážný.

"Perrisetové jsou taky jenom divá zvěř. Jenže se říká, že při svých nájezdech unášejí nemluvňata a dávají je kojít svým samicím. Vyrastou z nich pak lidé oddaní Perrisetům na život a na smrt."

"To jsou jen babské tlachy."

"A jak bys poznal takového člověka? No? Mohl by tu být s námi a věděl by o každém našem kroku."

"Jak by podával Perrisetům zprávy?" namítl strážný a když jeho druh mlčel, pokračoval: "Každého, kdo s Perrisety prožil nějaký čas, bezpečně poznáš. Jakmile s nimi začne žít, začne se měnit. Začne vypadat jako Perriset."

"To je přeci nesmysl."

"Žádný nesmysl. Prej se takhle vrátilo pár vojáků z perrisetského zajetí."

"Tys je viděl?"

"Ne, slyšel jsem o tom. Lade je prý ubili, když vkročili do první vsi. Jednoho poznali podle amuletu."

"To jsou všechno báchorky pro malé děti. Zabili opravdického Perriseta, který měl na krku vojákův amulet. Z perrisetského zajetí se ještě nikdy nikdo nevrátil."

"Povídal mi to jeden..."

Do Albyka vjel vztek. "Ticho tam, vy dva, nebo vás nechám zpráskat jako dargy!"

Vojáci zmkli a začali přecházet kolem stanu. V táboře téměř nikdo nespál a i Albyk usnul až pozdě k ránu. Ulehl ve zbroji na tvrdé polní lůžko a měl pocit, že spal jen mžik, když zaslechl vzrušený křik hlídky. Rychle vstal a vyšel před stan. Přitáhl si plášť těsněji k tělu. Od řeky stoupaly po svazích vrchů cáry ranní mlhy a syrový chlad. Albyk zahlédl na zemi uštvaného koně. Zvíře mlátilo kolem sebe kopyty v posledním tažení. Boky do krve rozdrásané ostruhami a pokryté zpěněným potem se mu zvedaly v zoufalé snaze popadnout dech. Strážní vedli mezi sebou muže s dřevěným pancířem a promáčklou přílbou. Museli je z obou stran podpírat, protože se sotva držel na nohou. Pár kroků před Albykem se muž vyprostil ze sevření, popošel vpřed a ztěžka poklekl.

"Dangkhor padl, můj pane," vyrazil ze sebe a musel se opřít rukama o zem, aby se nezhroutil.

"Dargo!" zařval Albyk. Vztekle kopl posla do prsou. Ten se sesunul k zemi a ztěžka oddychoval. Strážní nenalezli odvahu ho zdvihnout. Muž se s námahou překulil na záda. Sáhl za svůj prsní

pancír a vytáhl zakrvácený pruh bílé látky. Všichni poznali šerpu velitele dangkhorské vojenské posádky.

"Můj velitel vám tohle posílá, můj pane, a prosí vás, abyste přišel Dangkhoru na pomoc."

"Oba jste zrádci," zasyčel Albyk, "ty i tvůj pán. Jestli se odtud jen hne, překročí tudy Perrisetové řeku."

"Ti už řeku překročili, můj pane," šeptal posel. "Jdou s nimi Minagové z bažin Čilighatu. Ty stvůry vydrží pod vodou celé hodiny. Hlavní voj Perrisetů přejel řeku jen kus proti proudu nad Dangkhorem po hřbetech Minagů. Přes bažinu k hradbám města se také dostali s jejich pomocí. Kde nestačili Minagové, tam poráželi Perrisetové své vlčí koně a stavěli hatě z jejich zdechlin. Směrem k bažinám jsou hradby nízké. Pak přišly divé ženy z Nethengu..." Hlas se mu zlomil při vzpomínce na masakr, který se v ulicích Dangkhoru rozpoutal.

Albyk zvedl oči k nebi daleko na severu. Stále ještě jej zakrýval závoj kouře. Teď už se v něm dala tušit ohromná černá hejna mrchožravých ptáků. Vzal palici a udeřil do gongu. Vojáci se začali stavět do řad.

"Každá kapka dangkhorské krve padá na tvou hlavu, Albyku," ozvalo se znovu z davu.

Albyk jen mávl rukou. Zašel do svého stanu a teprve tam se roztřásl. Nemá jinou volbu, než vyrazit proti Perrisetům. Znovu si vzpomněl na ten strašlivý podzimní den.

Na krku mu tehdy potupně klinkala rolnička. Sestupoval pár kroků před Gerynem prudkým svahem k potoku, kde nechali popásat koně na nízké, tuhé trávě. Lovci kráčeli v zástupu za nimi. Nikdo nepromluvil. Muži se mlčky vyhoupli do sedel a vztekle přitáhli koním uzdy.

I Albyk zamířil ke svému koni, když si uvědomil, že dnům, kdy jezdil v sedle, je nenávratně konec. Je dargo. Nemá nic kromě svého pána. Nesmí si nic myslet, nic říkat, ani konat, pokud si to nepřeje jeho pán. Geryn provlékl Albykovi pod obojkem dlouhý řemen a jeho druhý konec uvázal kolem hrušky svého sedla. Koně neklidně přešlapovali. Gerynov hřebec nasával rozšířenými nozdrami vzduch a podrážděně frkal.

Albyk znepokojeně vzhlédl k obloze. Zdánlivě čisté nebe nad Dzovonským hřebenem se kalilo šedavým závojem. Dravci, kteří ještě před chvílí kroužili s nehybně roztaženými perutěmi vysoko nad horami, zmizeli. Čerstvý vítr z údolí ustal a vzduch zůstal nehybný jako voda v temné tůni.

"Vpřed!" vykřikl Geryn na své lidi a i on s obavami vzhlížel k nebi.

Sněhová bouře se snesla z vrcholků hor bez jakékoliv výstrahy. Najednou zavířily vzduchem drobné sněhové vločky hnané skučícím víchrem a vše pohltila bílá tma. Albyk mhouřil oči před ledovými jehličkami. Tělo mu sevřel neúprosným stiskem mráz. Na zádech mu

mrzl pot a na obličeji mu začínala narůstat ledová krusta. Neviděl kolem sebe nic než sníh a sníh. Vichřice pohltila Geryna i ostatní jezdce. Nebýt neustálého tahu řemene uvázaného k obojku, mohl by si připadat zcela vytržený z reálného světa.

Nevnímal nic než mráz, sníh a vichr. Mohl přeříznout nožem řemen, shodit obojek a zmizet Gerynovi a jeho mužům ve vánici. Ale ještě nikdy nikdo nenalezl klid tím, že by svévolně porušil závazek otroctví. Stal se dargem a z toho pro něj vyplývaly povinnosti. On a Geryn, pán a otrok, byli spojeni úzkým pruhem kůže jako plod a matka pupeční šňůrou. V Albykovi narůstal pocit, že ho nyní s bratrem pojí mnohem víc než obyčejný řemen. V jistém slova smyslu bylo toto pouto pevnější než pokrevní svazek, který ve srovnání s absolutními dimenzemi povinností darga najednou neznamenal zhora nic. Albyk vycítil, že jejich životy jsou nyní v jeho rukou. Geryn se nechával Albykem vést. I kůň jako kdyby vycítil, že mu nezbývá než následovat tah řemene. Občas ještě vyděšeně zaržál, ale jinak opatrně našlapoval v závějích a pomalu si razil cestu útočící vichřicí.

Sníh sahal Albykovi nejdříve do poloviny lýtek, později se bořil až po kolena. Nevěděl, jak dlouho se potácel mrazivou, skučící bílou prázdnotou. Pod nohama ucítil příkře se zdvihající svah, když jej prudké trnutí řemene strhlo zpět. Pokusil se vstát a znovu vykročit, ale Gerynův kůň se nehýbal z místa. Silné šubání řemene v sobě mělo neodkladnou naléhavost. Hmatal naslepo vánicí po řemeni. Ušel jen několik kroků a narazil na koně zmítajícího se na zemi. Ani přívály sněhu nestačily zakrýt rychle se šířící rudou skvrnu krve prýstící koni z otevřené zlomeniny přední nohy. Albyk lezl po čtyřech a šátral rukama ve sněhu po Gerynovi. Zděsil se při představě, že jeho pána zavalilo tělo padajícího koně. I kdyby Geryn takový pád přežil, neměl by Albyk dost sil, aby pohnul zvířetem a Geryna vyprostil. Musel se vyhýbat úderům kopyt koně šílícího strachem a bolestí. Nakonec se mu podařilo nahmátnout ve sněhu Gerynovy dlouhé, zmáčené vlasy. Ležel jen pár kroků od koně a nehýbal se. Albyk horečně ohmatával Gerynovy tělo. Nejistil žádnou zlomeninu, ale ruce i tvář měl Geryn ledově studené. Albyk sáhl za opasek pro lovecký nůž.

Na chvíli zaváhal a nerozhodně převrátil hladkou střenku v ruce. Pak jediným řezem otevřel žíly na krku

koně. Vyděšené oči zvířete se zklidnily. Nohy přestaly bít o sníh a hlava bezvládně klesla do krvavé sněhové kaše. Albyk odřízl mrazem ztuhlý řemen od svého obojku a sklonil se pro nehybné Gerynovo tělo. Se supěním si je hodil na záda a vydal se nejistým krokem vzhůru svahem. Cestou do údolí musel přejít přes nevýrazný horský hřeben. Nezbývalo mu než doufat, že je jím právě tento svah. Sílu ke každému dalšímu kroku mu dodávala pouze naděje, že právě tento krok jej dovede na vrcholek hřebene a pak už bude moci jen sestupovat do bezpečí údolí krytých před podzimní bouří.

Místo toho narazil na skalní stěnu. V jejím závětrí již stačil víchř uložit závěje sněhu, do nichž se Albyk bořil až po pás. Položil bezvládného Geryna do sněhu. V hlubokém předklonu kašlal a marně se snažil popadnout dech. Když konečně dokázal zvednout hlavu vzhůru, uviděl v závoji vířícího sněhu strmou stěnu ztrácející se kdesi vysoko nad ním. Byl v pasti. Sešel ze správné cesty a ztratil tak poslední naději na záchranu pro sebe i svého pána. Ze skály nad ním se v proudech sypal sníh. Čas od času se ze stěny s hukotem zřítíla lavina.

Znovu se shýbl pro Geryna a vydal se na zoufalý pochod podél úpatí skalní stěny. S těžkým břemenem se bořil hluboko do sněhu, padal vysílením. Masa sněhu řítící se širokým žlebem, pod nímž právě klopýtavě procházel, ho udeřila do boku silou beranidla. Uchopila jej a smýkla jím. Rázem ztratil pevnou zem pod nohama. Jeho tělo divoce vířilo masou vzduchu prosyceného sněhem. Křečovitě svíral Gerynův oděv, ale zmrzlé prsty klouzaly po zledovatělé látce. Prudký náraz o skálu mu vyrazil dech a vyrval mu Geryna. Padal. Dopadl do sypkého sněhu a přes něj se přehnala drtivá síla laviny. Najednou bylo kolem něj ticho. Zkroucený a potlučený ležel sevřený mrazivou masou sněhu a nedokázal se pohnout. Vnímal jen vyděšené bušení vlastního srdce ve spáncích. Tak to je konec. Připadalo mu, že se na sebe dívá cizíma, zcela nezúčastněnými očima. Udusí se. Do zad a nohou ho chytaly křeče ze zimy i nepřírozené polohy. Pokusil se pohnout levou paží. Na rozdíl od pravačky nekladl sníh kolem ní tak silný odpor. Ruka se pomalu, pomalu prodírala sněhem a najednou sáhla doprázdna. S ohnivými mžitkami před očima usilovně začal volnou rukou odhrabávat sníh a po nekonečně dlouhé době ho do obličeje znovu udeřil nápor bouřlivého větru.

Pomalou se vymanil ze sněhového sevření a zůstal bezvládně ležet. Pak ale jako ohromný červ začal rýt ve sněhu. Zoufale hledal Gerynovo tělo. Narazil na ně, když se téměř vzdával. Geryn měl mělký a nepravidelný dech, ale srdce mu tlouklo. Albyk věděl, že musí rychle najít skrýš. Škoda, že odešel od koně. Kdyby mu vyvrhl vnitřnosti, mohl by v teplé mršině schovat alespoň Geryna. Možná by se mohli schovat pod skalní převis, který Albyk spíš tušil než viděl kousek opodál.

Ještě dvakrát je málem pohřbila lavina, než se Albykovi podařilo dostat se pod obrovsky balvan čnící z paty skalní stěny. Tma převisu dýchlá na Albyka teplým vzduchem. Skulil se i s Gerynem z vrcholku závěje pod převis a klečel u vchodu do jeskyně. Instinktivně sáhl k opasku pro nůž a druhou rukou sevřel rolničku na svém obojku. V jeskyni se může skrývat čartyn nebo ještě něco horšího. Albyk byl odhodlán porvat se o tenhle klidný skalní kout uprostřed pekla víchřice s čímkoliv. Vtáhl Geryna na navlhle, syrově studené kamení, vzepřel se o skálu a dokázal si stoupnout.

S nožem v ruce šátral tmou. Přidržel se skály, která jej vedla stále hlouběji do nitra hory.

Hřbetem ruky zavadil ve tmě o cosi tvrdého. Byl to jen letmý dotek, ale Albyk poznal, že to není skála. Instinktivně tím směrem bodl nožem. Cítil, jak čepel proniká do něčeho měkkého a zároveň prořízlo ticho jeskyně nelidské ječení. Na ruku mu proudem teklo cosi teplého a na hrudí a obličej mu dopadaly rychle ochabující údery.

"Kchch-reo! Kchch-reo!" ozvalo se ze tmy z několika míst.

Albyka ochromila hrůza. Znal to slovo.

Tmou zaplašil červený plamínek. Jeho první záblesky odhlalily nehybnou tvář perrisetského nájezdníka. Perriset cenil modré dravčí zuby a jeho dvojité tlama namáhavě lapala po dechu. Z prořáté krční žíly se mu proudem valila krev a stékala na skvostný zlatý pancíř. Ochrunutý Perriset se marně snažil sevřít Albyka šestiprstými pařáty. Albyk zařval. Jeskyně byla plná Perrisetů. Stáli tu nehybně a mlčky jeden vedle druhého i se svými krvežíznivými psy a vlčími koňmi. Neskutečně dlouhý okamžik překvapeně zírali na Albyka. Pak se k němu vrhli. Albyk se rozběhl ven z jeskyně. Utíkal tmou a chodba mu připadala bez konce. Slyšel za sebou křik a štěkot. Popadl Geryna a vlekl jej za sebou. Perrisetové ho rázem měli na dosah. Hodil proti nim bezvládné Gerynovo tělo. Tím získal okamžik náskoku, který stačil, aby konečně hlavou a rameny prorazil sněhovou závěj u vchodu a vypadl ven do pekla vánice.

"Albyku!" zaslechl za sebou z nitra hory. "Albyku!"

Ledový vítr metoucí krystaly sněhu mu připadal jako matčina náruč. Klopýtal bouří pryč od jeskyně plné perrisetských stvůr. A pak si vzpomněl na Geryna. Co to udělal? Nechal ho tam! On, dargo nechal svého pána na pospas Perrisetům. Jeho povinností bylo padnout. Nic jiného udělat nemohl a nesměl. A on obětoval pána pro svou záchranu a utekl.

Silou vůle zaháněl vzpomínky. Pokaždé, když se v noci vzbudí hrůzou, slyší znovu Gerynovo volání: "Albyku! Albyku! ". Až do ranního rozbřesku pak sám sebe přesvědčuje, že v bouři marně hledal ústí jeskyně, že se chtěl pro Geryna vrátit. Pravda je jen jedna. Prchal. Utíkal pryč, dolů do údolí. Nikdo a nic jej nemohlo přinutit, aby učinil byť jen jeden jediný krok zpátky. Možná, že už Geryn v té chvíli ani nežil. I tak bylo povinností darga chránit mrtvolu svého pána. Marně si lámal hlavu, proč jej Perrisetové v jeskyni ihned nerozsápali. Možná byl ten, kterého zabil, jejich náčelníkem. Jeho smrt je mohla na rozhodující okamžik ochromit natolik, že nebyli schopni zareagovat tak, jak jim velel jejich zabijácký pud. Možná byli příliš unavení. Uchýlili se do jeskyně před bouří a Albyk mohl jen odhadovat, co měli do té chvíle za sebou. I tak mu nahnali hrůzu, jakou nikdy předtím ani potom nezažil. Potácel se sněhem mrazivou pustinou

hor a toužil po jediném. Ulehnout a spát. Dávno by to učinil, kdyby ho neštvala hrůza z Perrisetů. Ve spáncích mu bušila krev jednolitým hukotem a jakot víchru se mísil s neodbytným klinkáním rolničky na obojku. Marne se snažil zaslechnout štekavé výkřiky Perrisetů a vytí vlčích koní, zdivočelých touhou po lidském mase. Jak sestupoval z hor stále níž a níž, bouře ztrácela na síle. U prvních pokroucených jehličnatých keřů napůl zavátých sněhem zahlédl v bílé tmě metelice pohybující se tmavou skvrnu. To jsou oni. Nadběhli mu. Sevřel v dlani rolničku na obojku a zůstal nehybně stát. Tmavý obrys před ním mizel a zase se objevoval. Albyk se vyděšeně rozhlížel. Čekal, že mu každou chvíli dopadne na

záda perrisetský šestiprstý spár. V té chvíli zaslechl úder kopyt a zařetání. Kůň! Ve sněhové vánici před ním jsou koně!

"Héééj," rozkřičel na celé kolo a hnál se za koňským rzaním.

Brzy narazil na vyděšeného hřebce s otěžemi zapletenými do větví keřů. Poznal zvíře i postroj. Byl to kůň jednoho z Gerynových lovců. Kůň se vzpínal na zadních a kopal kolem sebe. Od huby mu odkapávala pěna a oči měl vypoulené děsem.

"Héééj," rozeřval se znovu Albyk.

Vymotal zauzlené otěže z křoví a přitáhl si koně k sobě. Ruce se mu třáslly. Kůň vycítil jeho strach a začal se znovu plašit. Nakonec se Albykovi podařilo na vyděšené zvíře nasednout. Tvrdě mu přitáhl uzdu a donutil ho postupovat pomalu hlubokým sněhem mezi keři. Šlo to jen ztěžka. Kůň zapadal místy až po břicho a co chvíli znovu propadal děsu. Nakonec se zarazil a nedal se ani kopáním do slabin dohnat k tomu, aby šel dál. Albyk sesedl a pokusil se koně táhnout za sebou. Ušel tak jen pár kroků, když pochopil, co koně tak děsí. Leželi tam ve sněhu všichni. Všichni Albykovi a Gerynovi lovci. Někteří byli rozsápaní k nepoznání, jiní tu leželi zdánlivě bez úhony. Ale všichni měli na hrdlech patrné dvojité rány od perrisetských zubů. Sníh kolem nich byl dorůžova rozmáčený krví.

Stál nad mrtvolami a nebyl schopen se pohnout. Uprostřed lidských těl ležela zohavená mrtvola perrisetského válečníka. Albyk si dokázal představit, co se tu odehrálo. Lovci narazili na osamělého Perriseta a vědomi si své přesily, zapomněli na opatrnost. Štvali tu bestii a dostali ji. Jenže pak narazili na perrisetský oddíl... Albyk civěl upřeně před sebe a jedině, nač dokázal myslet, byla skutečnost, že kdyby se s Gerynem ve fujavici neztratili, ležel by tu teď nejspíš také. Nikdo z těch skvělých lovců nepřežil. Ani Rin Čen, který dokázal zabít naglúa, děsivé zvíře z bažin Čilighatu. I ten tu teď ležel s rozervaným hrdlem a na tváři mu namrzal led. Nikdo nepřežil. Nikdo ... Nikdo z těch, kdo věděli o tom, že se stal Gerynovým dargem. Albyk si sáhl na krk a nahmatal zkřehlými prsty obojek.

Pokušení přestoupit zpět do světa lidí a alespoň zdánlivě přestat být dargem bylo silné. Věděl, že ve skutečnosti není nic takového možné. Ani kdyby se stal dargem skutečně jen v důsledku Gerynových úkladů. Jediný člověk, který z něj mohl sejmut otroctví, zůstal v jeskyni plně Perrisetů. On, otrok, prašivý dargo, tam nechal bez pomoci svého pána! Nikdy ze sebe špínu toho činu nesmyje. Rozevřel čelisti obojku a odhodil jej daleko do sněhu. Rolnička na obojku vyčítavě zaklinkala.

Vedl vyplašeného koně velkou oklikou, dokud si nebyl jistý, že už nemůže ucítit pach krve. Pak znovu vyskočil do sedla a štal zvíře hlubokým sněhem stále dál, dolů do údolí.

4. Pět prstů

Bystřina Anše prořezává Ngarongské vršky údolím zvaným od nepaměti Pět prstů. Jako rána nožem protíná říčka hory, aby vpadla svými bouřlivými, tyrkysově modrými vodami do kalného toku Imdža-kholy na dohled od hradeb Dangkhoru. Strmé stěny Pětiprstí tyčící se nad úzkou křivolakou stezkou teď odrážely vedle hřmotu vod tříštících se o kamení i chvatné kroky a-sgorských vojáků a řinčení jejich zbroje. Vojáci zatínali zuby a kleli. Zpod přílbic se jim řinul pot, nohy jim klouzaly v kamenité sutí. I Albyk musel sesednout ze svého koně a svěřil poplašené zvíře podkonímu. "Ručíš mi životem za nohy toho zvířete, Passangu," křikl Albyk na podkoního, když mu házel do rukou otěže. Muž jen mlčky sklonil hlavu.

Albyk šplhal spolu se svými vojáky polovičním klusem stezkami Pětiprstí. Cítil se být jedním z nich. Námaha brala mužům dech od úst a nikdo z nich už na Albyka nepokřikoval výčitky za pád Dangkhoru. Ještě nikdy nikdo neprošel křivolakými stezkami Pětiprstí s tak velkou armádou. A právě na to Albyk vsázel. Jestliže ho Perrisetové zaskočili u Dangkhoru, musel nyní on zaskočit je. Zásobovací vozy a jízdu poslal velkou oklikou širokého a dobře schůdného údolí Immun. Sám se vydal s pěšími voji úzkými kaňony údolí Pěti prstů, aby se jednodenním pochodem dostal na dohled vypáleného Dangkhoru. V místech, kde Pětiprstí ústí do rovin řeky Imdža-khola nechá vojáky přečkat noc. A ráno, za úsvitu udeří na Perrisety. Ráno... Bylo mu zle při té představě. Už nikdy se nechtěl podívat Perrisetům do jejich krví podlitých očí tak zblízka, jako když na ně narazil v jeskyni Džovonských vrchů.

Albyk zvedl hlavu ke skalním stěnám svírajícím ze všech stran soutěsku. Z černých skal, potřísněných tu a tam bílými skvrnami sněhových polí, číšel chlad. Vzduch, prosycený vodní tříští, zvedající se z koryta Anše, byl syrový a při hlubším nádechu řezal v plicích a dráždil ke kašli.

"Jak to vypadá před námi, Taši," zeptal se Albyk jednoho z postarších velitelů, veterána perrisetských válek, a byl hrdý, že si vzpomněl na jeho jméno.

"Moc se ženeme, můj pane," zasupěl voják. "Zvědové se nemůžou v tomhle terénu pohybovat o moc rychleji než hlavní voj. Jsou jen kousek před námi. Jejich zprávy nám nejsou k ničemu," zavrčel ještě starý voják a zmlkl, protože mu ujela noha po kamení a on musel vynaložit všechny síly, aby se udržel na úzké stezce. Albyk k němu natáhl pravici, ale veterán ji nechal bez povšimnutí. Se zaťatými zuby se chytil skály a přidal do kroku, aby se Albykovi vzdálil. Ani se nenamáhal nějak skrývat svou nechuť s Albykem hovořit.

Ne všichni měli to štěstí jako Taši. Několik vojáků si již zlomilo v kamení nohu. Jejich druhové je nemohli po úzkých stezkách nést, a tak zranění zůstávali na místě. Většina z nich nalezla na svůj meč ve chvíli, kdy jim z očí zmizel poslední a-sgorský voják. I kdyby se pro ně ještě někdy někdo vrátil, mohl by jen hodit do vod Anše jejich ohlodané kosti. Divá zvěř Ngarongských vrchů už teď větřila kořist, které se nehodlala vzdát.

K poledni nechal Albyk na chvíli zastavit. Vojáci sestupovali ze stezky ke korytu Anše, nabírali do přileb ledovou vodu a hltavě pili. I bojoví dargové sešli na kamením rozedřených tlapách k řece. Několik otroků s údělem darga se servalo s šelmami o přístup k vodě. Vzduchem zapráskaly biče psovodů. Šelmy i otroci zaskučeli. S nevrlým mručením pak vedle sebe chlemtali vodu z řeky a boky se jim dmuly námahou. Na jídlo neměl nikdo ani pomyšlení. Snad večer, mávali vojáci odmítavě rukou, když velitelé nařídili vydávat přiděly sušeného masa. Zvědové, kteří během zastávky pronikli hlouběji do soutěsek Pětiprstí, nehlásili nic podezřelého. V Albykově mysli zdeptané řevem peřejí a strachem z Perrisetů začínala klíčit myšlenka, že mu jeho tah nakonec přeci jen může vyjít. Jen na krátkou chvíli si mohli vojáci vydechnout. Než se jim do zpocených halen stačil zakousnout chlad táhnoucí od řeky, nechali velitelé bubnovat k nástupu k dalšímu pochodu. Závod s časem měřený sluncem, jež se nezadržitelně sunulo za svůj zenit, vypukl nanovo.

Když se dno Pětiprstí ponořilo do tmavých stínů, začal Albyk vyhlížet ústí soutěsky. Nikdo z mužů, kteří klouzali po kamení vedle něj, mu nedokázal říci, jak dlouho ještě půjdou údolím, protože tu nikdy nikdo z nich nebyl. Albyk se se zaťatými zuby protlačil přes dlouhý zástup vojáků do čela kolony. Za každým zákrutem skalních stěn se už muselo Pětiprstí otevřít širokou branou do bažinatých plání břehů Imdža-kholy. Na úzké římse vysoko nad řekou se málem srazil s jedním ze zvěďů. Muž byl sinalý v obličeji a sotva popadal dech.

"Ústí údolí ... můj pane ..." ukazoval zvěd kamsi za sebe.

Konečně! Albyk odstrčil zvěda stranou a obešel nejbližší skalní hranu. Pětiprstí se před Albykem narovnávalo, takže mohl dohlédnout až na jeho konec. Viděl zelené nížiny Imdža-kholy, nad

nimiž vítr honil mračna dýmu a přinášel až sem čpavý zápach spáleniště Dangkhoru. Albyk ale nevěřícně zíral na něco zcela jiného. Ústí soutěsky bylo přehrazeno valem z obrovitých balvanů a na jeho horní hraně vlály perrisetské praporce ověšené krvavými skalpy plavých dangkhorských žen. Zapotácel se a musel se opřít o skálu, aby neupadl. V té chvíli se kdesi vzadu v údolí ozvalo ohlušující hřmění, při němž se otřásala zem pod nohama. Albyk se dopotácel s podlamujícími se koleny zpátky za skalní hranu a s dokořán otevřenými ústy civěl na ohromné bloky skal odlamující se ze stěny soutěsky. Kamenná masa dopadla na dno údolí. Lavina skal provázená bojovým jekotem Perrisetů drtila pod sebou vše, co jí přišlo do cesty. Křik mužů zasažených skalami zmlkl pod přívalem balvanů. Když se usadil prach, svíraly zbytky a-sgorské armády dva kamenné valy. Zbývala jim jediná možná cesta. Vpřed, přímo proti hrotům perrisetských kopí.

Tasil rglajský meč a zdvihl jej nad hlavu.

"Před námi je Dangkhor, vojáci!" zakřičel zoufale. "Jen my můžeme pomstít jeho mrtvé. Vpřed! Vpřed, vojáci!"

Nemělo cenu váhat, rozmyslet se, vyčkávat. Situace byla tak zoufalá, že bylo lepší si ji do důsledků vůbec neuvědomit a pokusit se o nemožné - prorazit perrisetskou obranu, probít se z obklíčení. Ať to stojí, co to stojí.

Válečný pokřik A-sgoru, kterým vojáci odpověděli, byl tak slabý, že Albyka až zamrazilo. Štěkot dvojitých perrisetských tlam, z nichž odkapávaly sliny v očekávání prolité lidské krve, se odrážel od skal jako rachot hromu.

Albyk si vybral za místo úderu pravý okraj valu. Terén se tu zdál být o poznání pozvolnější. Musel se nutit ke každému kroku, aby se v čele svých vojáků rozběhl proti perrisetskému opevnění. Poslední kroky měl nohy jako z olova. Pak ho pohltila krvavá řež. Albyk sekal kolem sebe jako smyslu zbavený, šel všude, kde zahlédl byť jen náznak modravé barvy perrisetských kostních pancířů. Vnímál své okolí jen jako zmeř krátkých okamžiků, které se mu vpalovaly do paměti. Spatřil Tašiho, kterého dva z Perrisetů srazili na kolena, zatímco třetí z bestií mu prokousávala hrdlo bez ohledu na to, že jí z prsou trčela Tašiho dýka. Zahlédl vojáka, který nevěřícně zíral na vlastní vyhřezlé vnitřnosti a snažil se je rukama nacpat zpátky do rozpáraného břicha. Viděl jednoho z bojových dargů v předsmrtných křečích zahryznutého do obličeje perrisetského nájezdníka. Uši drásající jekot zvířete a Perriseta na okamžik přehlušil bojovou vřavu.

Na koruně perrisetského valu se hromadila zohavená těla a-sgorských mužů i Perrisetů. V šíleném náporu Albyk a zbytek jeho lidí klopýtali mezi zmítajícími se těly umírajících a raněných, šlapali po bezvládných mrtvolách a snažili se z posledních sil prorazit perrisetským sevřením. Přesila nepřátel je donutila shluknout se do neuspořádaného houfce, kde se jeden druhého

dotýkali rameny. Už nebyli s to postoupit vpřed ani o píd. Albyk vrazil svůj meč do jedné z rozšklebených tlam obrovitého perrisetského válečníka. Cítil jak hrot zbraně projel kostí hluboko do nitra protivníkovy lebky. Unavená paže už nedokázala vytrhnout meč z rány. Obrovský perrisetský válečník s přílbou ozdobenou vlasy dangkhorských žen napřáhl s vítězným šklebem zubatý meč. Než stačil tnout, vyhrkla mu z úst proudem krev. Skácel se s chroptěním na Albyka. Perrisetova krev šplíchala Albykovi do obličeje a on neměl sílu dodělávající stvůru od sebe odstrčit. Oči měl plné krve. Všude kolem něj zavládla rudá tma. Zaslechl a-sgorsky válečný pokřik. Zazněl tak zblízka, že musel přicházet z onoho světa. Ještě krok a i Albyk vstoupí do věčnosti. Někdo jej uchopil za ramena a vlekl jej pryč. Perrisetové... S námahou i otřel hřbetem ruky obličej a uviděl Gjapena.

"Za mnou, a-sgorští! Za mnou!" řval Gjapen. "S Khje-novou korouhví nemůžeme být poraženi. Za mnou!"

Jeho výzvu dokázala uposlechnout jen hrstka mužů. Semkli se kolem krví potřísněného Gjapena. Jeden z nich od něj převzal korouhev a zamával s ní vysoko nad hlavou. Jen na okamžik zaváhali Perrisetové ve svém drtivém náporu. To Gjapenovi stačilo, aby prorazil jejich sevření.

"Rychle za mnou, můj pane," vykřikl Gjapen a odrazil útok jednoho z Perrisetů, kteří se rychle vzpomínávali z překvapení.

Ta slova vzburcovala v Albykovi a hrstce vojáků poslední zbytky sil a oni vyrazili úzkou uličkou, kterou jim Gjapen se svými muži v zástupu nepřátel prorazil. Albyk pustil rglajský meč, který se marně snažil vyprostit z perrisetské mrtvoly, a dal se na útěk v Gjapenových patách. Hnal ho strach z Perrisetů. Nic víc se do jeho mysli nevměstnalo - jen strach, hrůza a děs. V té chvíli ucítil na sobě čísi pohled. Ohlédl se a spatřil na vyvýšenině uprostřed kamenného valu vysokou postavu perrisetského bojovníka. Na jeho hrudi se zlatě blyštěl pancíř, hlavu mu kryla zlatá přílba. Albyk by přísahal, že je to pancíř Perriseta, jehož zabil před lety v Džovonské jeskyni. Albykovi se zdálo, že z pod zlaté přílby slyší hrozivý perrisetský smích podobný vrčení darga.

"Kach - ch chaarr," křikl Perriset ve zlatém pancíři.

Možná na ten povel nechali Perrisetové a-sgorské vojáky být, možná se do nich pustili s novou silou. Albyk nevěděl, nevnímal. Chtěl pryč. Pryč od Perrisetů, pryč od údolí Pěti prstů, pryč od dangkhorských polorozbořených hradeb. Chtěl sedět v bezpečí skalních věží v horách Thran-go a po ničem jiném netoužil. Gjapen jej vyhodil do sedla koně a Albyk se neptal, kde Gjapen toho koně vzal. Pobídl zvíře do šíleného trysku a prchal. Prchal z bojiště, kde zanechal rglajský meč. Utíkal s hrstkou vojáků a v patách mu šla perrisetská smrt. A byl šťastný, protože jako jeden z mála přežil.

5. Mandolingské pláň

Nálada v Městě byla stísněná. Lidé chodili poloprázdnými ulicemi tiše a se skloněnou hlavou. Magický vliv nadšení z Khjenovy korouhve rychle vyprchal. A-sgorští ještě jednou trochu pozvedli hlavy, když se v bezpečí navrátila do Města Albykova jízda, která obešla tragické bojiště u Dangkhoru bezpečným obloukem údolí Immun. Ale tento záblesk naděje brzy pohasl. S obavami vzhlíželi obyvatelé Města ke rglajskému paláci, jestli hlídky v jeho věžích nedávají korouhvemi signál, že zahlédly první řady perrisetských vojáků. Kdo to stihl, utekl z Města do labyrintu slují v miparských skalách. I Kudžab a jeho konkubíny se stačili kamsi vytratit, ještě než Gjapen nařídil zavřít městské brány těžkými závorami a lučištníkům na hradbách vydal příkaz, aby zastřelili každého, kdo se pokusí z Města utéct. Albykovým jménem vyslal posly do všech vsí a samot a povolával do armády všechny, kdo unesli zbraň, od sotva odrostlých jinochů a bezdětných žen po shrbené starce a stařeny. Neochotně a pomalu se trousily do města zástupy zubožených vesničanů, které pak Gjapen nechával celé dny cvičit se zbraní v ulicích a na náměstích.

"Už přestali plenit v okolí Dangkhoru a hnuli se na pochod k Městu, můj pane," oznámil Gjapen Albykovi, ale ten dál tupě zíral z okna věže k horám Thran-go a na slova nereagoval.

"Je čas vyrazit proti nim," naléhal Gjapen.

"Tak vyraž, Gjapene," rozkřikl se Albyk z ničeho nic. "Celé jsi to řídil až doposud a já nemám důvod se ti do toho na poslední chvíli míchat."

"Půjdu, můj pane," sklonil Gjapen poslušně hlavu. "Ale nejdříve musíte provést to, na čem jsme se dohodli."

"Zbláznil ses, Gjapene. To nemůžu!"

"Váš otec, můj pane, by mi klíče od arn-dzongského vězení dal."

"Můj otec tu není a jen démoni vědí, kam se poděl i se svými konkubínami a státní pokladnicí." K věžím Thran-go se nevydal, to vím, uvažoval Albyk. Probíral tu otázku stále dokola, vyslal ozbrojence na všechny strany s příkazem, aby toho starého zbabělce zabili na místě, kde jej dostihnou, a hlavně přivezli zpátky pokladnici.

"Musíš otevřít brány vězení Arn-dzong, můj pane."

"Je tam nejhorší chátka v celém A-sgoru!"

"Je tam skoro patnáct set mužů! Mužů, pro které bude bitva s Perrisety jedinou šancí, jak vyváznout z kobek, kde by měli strávit zbytek života. Většina z nich nebude držet zbraň v ruce poprvé ..."

"Jistě," přerušil ho Albyk "Většina z nich totiž povstala proti svým pánům nebo dokonce proti samotnému rglaji!"

"Většině z nich nezbylo nic jiného, než povstat proti tvému otci, můj pane," odpověděl Gjapen pokorně. "Cestu vzpoury si nevybrali,

byli k ní přinuceni. Naučili se zabíjet. A jsou odhodláni zabíjet. Proto je potřebuju!"

"Když jim dáš zbraně, vyplení Město," namítl Albyk.

"Nejdřív dám zbraně venkovanům. S nimi vytlačím vězně z Arn-dzongu za hradby. Teprve tam je vyzbojím a poženu je na Mandolingské pláně proti Perrisetům."

"Nemůžu," zanařikal Albyk. "V Arn-dzongu jsou nepřátelé A-sgoru, zrádci a cizí vyzvědači, rebelové a povstalci..."

"Největšími nepřáteli A-sgoru jsou Perrisetové, a ti právě teď táhnou na Město!" přerušil Albyka Gjapen.

Albyk mlčky zavrtěl hlavou a otočil se ke Gjapenovi zády, aby tím dal najevo, že jejich rozhovor skončil.

"Klíč, můj pane," pronesl Gjapen důrazně.

"Ne!" odpověděl Albyk a vzápětí ucítil mezi lopatkami dotyk hrotu meče.

"Prosím, můj pane, vydejte mi klíč od vězení Arn-dzong."

Albyk sáhl za opasek a hodil na podlahu velký, ozdobně kovaný klíč, opravňující držitele k rozhodování o osudech vězňů z Arn-dzongu. Gjapen jej sebral.

"Odpusťte mi to, můj pane," zašeptal Gjapen, když sevřel klíč v dlani.

"Táhni!" zasyčel Albyk a ani se na Gjapena nepodíval.

"Nechám vám tu pár ozbrojených mužů, můj pane," pronesl Gjapen, když už byl na odchodu. "Nebudou vás obtěžovat. Nebudou mít jiný úkol, než vás chránit a případně vás odradit od cesty ke skalním věžím v horách Thran-go. Vaše zmizení by mělo špatný vliv na morálku armády. Kdybyste chtěl, můžete mě kdykoliv navštívit u vojska a převzít velení. Jsem vám plně k službám, můj pane."

"Ven!" zařval Albyk, i když věděl, že Gjapen ve své oddanosti myslí vážně každé slovo. Jeho nejvyšším zájmem je sloužit svému pánovi. Jenže tím pánem není Albyk. Gjapenovým vladařem je samotný A-sgor.

Následující dny trávil Albyk osamocen ve věžích rglajského paláce. Procházel se donekonečna prázdnými chodbami, postával ve vysokých klenutých sálech plných kořisti z perrisetských válek, kterou nahromadili jeho předkové. I on by mohl rozmnožit toto bohatství. Jenže jestli Gjapen na Mandolingských pláních, téměř na dohled od Města, neuspěje, padne všechno do rukou Perrisetům. Vyhlížel posly, kteří jej zpravovali o postupu příprav na perrisetský nájezd. Přijížděli často i několikrát denně a vyřizovali Albykovi zdvořilé dotazy a prosby o schválení jednotlivých Gjapenových kroků. Albyk ale dobře věděl, že se tak Gjapen jen snaží vykoupit před svým svědomím za to, že rozhoduje sám podle svého. Nikdy by od Albyka nepřijal rozkaz, o němž by byl přesvědčen, že ohrozí A-sgor. Neposlechnout rglaje bylo pro Gjapena téměř nelidským utrpením, ale i tak to bylo v jeho představách menší zlo, než uškodit svým jednáním A-sgoru.

"Pane, můj pane," chrlil ze sebe posel, který dorazil do paláce s prvními náznaky kalného úsvitu. "Perrisetové dorazili na Mandolingské pláně. Dnes dojde k bitvě. Gjapen už začal šikovat vojska."

Je pozdě na útěk do věží Thran-go, i kdyby tu Gjapen nenechal své pochopy, pomyslel si Albyk. Teď jsem v Gjapenových nikách.

"Jak se řadí naše šiky?" zeptal se Albyk. Bylo to poprvé, kdy vůbec projevil nějaký zájem o nadcházející bitvu, která měla rozhodnout o osudu celé říše.

"Levé křídlo obsadili miparští lučištníci, vojáci elitních rglajských setnin a jízda, pravé křídlo pak zbytky pěchoty, které se zachránily v Pětiprstí, ngarongští horalé a další setniny jízdy..."

"A střed!?" vykřikl Albyk. Na křídlech stála celá a-sgorská armáda. Přeci nenechal Gjapen střed bojové formace prázdný?

"Tam seřadil Gjapen propuštěnce z Arn-dzongu a vyzbrojené vesničany..."

"Lžeš!" zařval Albyk a chytil posla pod krkem. "Vyřežu ti jazyk, jestli mi okamžitě neřekneš pravdu!"

"Je to tak, můj pane," sípěl posel.

"Zbláznili jste se všichni, ty i Gjapen," soptil Albyk a odmrštil posla od sebe. "Perrisetové zaútočí na střed a projdou jím jako meč žebráckou halenou. Nic je nezastaví. Nic. Roznesou a-sgorskou chátru na kopytech svých vlčích koní a zastaví se jen k tomu, aby nabrali před branami Města dech, než dorazí divé vyběračky medu z Nethengu. Kdo před nimi ubrání hradby? Kdo? Dokázaly dobýt Džovodzong i Gangkhor! A tady není dost lidí ani na noční hlídky."

"Gjapen se radil s veliteli celou noc," pronesl tichým hlasem posel zvedající se s námahou ze země. "Velitelé prý byli proti, ale Gjapen je přesvědčil."

"Šílenec! Blázen! Zopakuj mi ještě jednou, co jsi mi tu vyprávěl. Jestli lžeš, dám tě popravit. Koho postavil Gjapen do středu mezi obě křídla?"

"Propuštěnce a venkovany..."

"Koně!" zařval Albyk a vyrazil z komnaty ke schodišti. "Ty pojedeš se mnou a povedeš mě!" křikl na posla, který mu poslušně klusal v patách.

Je na čase, aby Gjapen začal poslouchat svého rglaje, říkal si Albyk, když vyskočil do sedla a vyrazil Mando-lingskou branou z Města. Štval koně po kamenité cestě a mráz se mu zarýval do těla. Ranní šero prozařovala jen záře blesků z mračen shlukujících se nad Mando-lingskou plání. Blížila se mrazivá bouře od severu. Albyk popoháněl neklidně větřícího koně ke stále rychlejšímu a rychlejšímu běhu. Donutí Gjapena přeskupit vojsko. Postaví je proti Perrisetům v plné síle a Gjapenovi nezbyde nic jiného, než ty bestie porazit. Rozdrtit na prach je musí. Tak, aby je jednou

provždycky přešla chuť na nájezdy, aby skučeli ve svých špinavých peleších strachem, když zaslechnou jméno A-sgoru.

Albykův kůň tepal kopyty zmrzlou zem a od nozder a plecí mu odstříkovala pěna. Posel zůstal daleko vzadu. V ranním šeru nebyl ochoten riskovat zlomený vaz tak divokou jízdou. Albyk cítil, že s tím, jak se blíží vojskům, v něm narůstá strach z Perrisetů, před nímž ho dokázaly hradby Města alespoň trochu ochránit. Tady, na Mando-lingských pláních, si připadal zoufale ztracený a zranitelný. Vítr k němu přinášel ponuré zvuky vzdáleného hřmění.

Když vyšvihal těžce oddychujícího koně na jedno z nevysokých návrší, poznal, že přijíždí pozdě. Dole pod ním, v mělkém, širokém úvalu, stály proti sobě dvě armády. Ježily se zbraněmi a na dálku připomínaly dva trsy nízké ostřice zmítající se ve větru blížící se bouřky. Světlo vycházejícího slunce dodávalo scenerii přízračnou atmosféru. Mandolingských vršků se dotkly první sluneční paprsky. V tom okamžiku se obě armády hnuly proti sobě. V první chvíli chtěl Albyk ihned obrátit zchváceného koně a prchat zpět pod ochranu hradeb Města, ale neudělal to. Díval se jako uhranutý na dvě obrovské, po zuby ozbrojené masy, jak se nezadržitelně řítí proti sobě, a nedokázal se od toho pohledu odtrhnout. Spolu se vzdáleným hřmotem k němu vítr přinášel bojový pokřik, zvuky bubnů a trub. Rachocení ratišť oštěpů o hrany štítů burácelo v rytmu vojenského kroku a Albyk cítil, jak se jeho dech i tlukot srdce snaží splynout s jejich rytmem. Gjapena s Khjenovou korouhví nikde nezahlédl. V čele Perrisetů vyrazil válečník ve zbroji, která se v ranním úsvitu blyštěla zlatými záblesky. Vedl svého vlčího koně neúprosně do středu a-sgorských šiků, jakoby tušil, že je to to nejzranitelnější místo Gjapenovy armády.

Hvizd píšťalek psovodů byl povel pro dargy, kteří se až dosud jen dychtivě vzpínali na řetězech. Hnáni

touhou po krvi, vyrazili dargové rychlými skoky proti Perrisetům. Jejich dlouhé nohy se téměř nedotýkaly země. Jako kdyby letěli těsně nad zemí, zkracovali šíleným tempem vzdálenost, která je dělila od okamžiku, kdy budou moci zabořit tesáky do perrisetských hrdel a chlemtat horkou krev. Hlouček ubohých otroků s údělem dargů klopýtal za ženoucími se šelmami a Albykovi při pohledu na ně přeběhl mráz po zádech. Mrak perrisetských šípů se vznesl k obloze jako černé hejno dravých ptáků a zapadl mezi dargy. Zvířata šílená vidinou krve zakolísala jen na okamžik a hnala se dál. Znovu a znovu dopadaly na dargy spršky šípů, ale nedokázaly je zastavit. Masa zuřivé smečky se srazila s předním perrisetským vojem. Vzduchem se mihly ostré sekyrky Perrisetů. První řady se zavlnily, jak Perriseti, kteří se rvali o dech s rozsápaným hrdlem, nahradili druhové ze zadních řad. Ale perrisetský voj nezaváhal a neustoupil ani o píd. Čela obou armád se k sobě blížila s neúprosností svírajících se čelistí. Teď!

Albyk přivřel oči, aby ten okamžik neviděl. Voje splynuly v jedinou vřící masu.

Když Albyk našel odvahu znovu pohlédnout na bojiště, byla bitva pro A-sgor ztracená. Perrisetové proráželi středem asgorských šiků. Chátra vyzbrojená vidlemi a kosami nedokázala vzdorovat soustředěnému náporu perrisetských zabijáků a vlastnímu strachu. Jatky. Jatky, nic než jatky. Hovada vedená na porážku, která téměř dobrovolně a bez odporu nastavují šíje perrisetským mečům a hrdla zubům vlčích koní. Tu a tam kladli větší odpor propuštěnci, kteří se stavěli do hloučků, aby si navzájem kryli záda. Stáli tam jeden vedle druhého jako skaliska, z nichž neúprosně ukrajoval příboj úderů perrisetských mečů. Perrisetové pronikli hluboko do středu a-sgorských vojsk.

Albyk se hryzal do rtů, když zahlédl první venkovany odhazovat zbraně. Nejprve jich prchalo jen pár, ale počet dezertérů rychle narůstal a přešel v lavinu, která s sebou strhávala i poslední hloučky zarputile se bránících propuštěnců. Střed a-sgorské formace se zhroutil. Perrisetští vlčí koně opět prodloužili krok a jejich jezdci vyráželi dvojími ústy pokřik, který změnil ústup venkovanů v bezhlavý útěk, v němž nikdo nehleděl na druhé. Kdo klopýtl, byl ušlapán, kdo zaostal byt jen o krok, toho skosily zubaté meče Perrisetů. Nářek zraněných byl téměř stejně silný jako perrisetský jásot.

Burácení hromu a jekot sílícího větru se milosrdně snažily přehlušit nervy drásající zvuky bojové vřavy. Navzdory vycházejícímu slunci se opět sešeřilo. Obloha se zatáhla temnými mračny, z nichž se sypaly ledové krystaly a písek, který bouře uchvátila daleko odsud na pláních. Albyk byl donucen znovu přimhouřit oči a téměř vůbec nic neviděl. Podvědomě ale vytušil, že se na bojišti odehrává cosi zcela nepravděpodobného. A-sgorská křídla vyrazila proti nepříteli s takovou prudkostí, že perrisetské řady zakolísaly. Couvly o krok, o dva. Gjapenova jízda vyrazila ustupujícím Perrisetům do boku a natlačila je tak do středu bojiště, kde se ustupující neuspořádané perrisetské řady srazily s nájezdníky, kteří vyráželi za prchajícími venkovany. Chvilkový zmatek v perrisetských řadách stačil k tomu, aby se a-sgorská křídla sevřela kolem Perrisetů jako pevná past. Mělký úval se stal vroucím kotlem. V jeho středu se na stále menším prostoru tísnili perrisetští bojovníci. Většina z nich neměla ani dost místa, aby se mohli rozmáchnout mečem. Gjapenova jízda je svírala silným prstencem. Mezi ženoucími se asgorskými jezdci vyrážely proti tísněným Perrisetům elitní jednotky pěchoty, aby rozsávaly smrt. Fascinován tím pohledem pobídl Albyk koně a ten s nohama roztřesenýma únavou začal sestupovat do úvalu. Albyk jel pomalu, velice pomalu, protože ještě stále nevěřil tomu, co viděl. Perrisetská armáda se hroutila. Než se dovlekl na dno úvalu, bitva skončila.

Proti Albykovi kráčel pomalým, důstojným krokem Gjapen. V natažených rokách nesl rglajský meč. Za Gjapenem vedli čtyři muži vysokého perrisetského bojovníka se zlatou přilbou a nádherně zdobeným zlatým pancířem.

Tři kroky před Albykem Gjapen poklekl a zdvihl k němu meč vládce A-sgoru. Albyk se zalykal nenadálým štěstím. Zvítězil. Do jeho rukou se vrací rglajský meč. Má Khjenovu korouhev a co nevidět si opásá hrud' šerpou vládce A-sgoru. Gjapena mu bylo skoro líto. Ten úžasně schopný muž musel vědět, že se za ním brzy zavřou brány Arn-dzongu. Přesto byl tady, poslušen svých vazalských povinností. Úspěšní velitelé vojsk, ti příliš úspěšní, takhle skončí vždycky. Zasloužil by si milost, ale celý A-sgor by si ji vyložil jako slabost. Albyk byl v pokušení nezabíjet náčelníka Perrisetů. Nedovedl si svůj záměr rozumně zdůvodnit, ale podvědomě cítil, že zabít toho velkého soupeře by byla chyba.

"Vláda nad A-sgorem je opět v tvých rukou, můj pane!"

Albyk se neubránil tomu, aby se neusmál, když znovu ucítil v prstech chladný, věky ohlazený kov starodávné zbraně. Zdvihl meč oběma rukama nad hlavu a vojsko kolem spustilo a-sgorský válečný pokřik. Cítil se být pánem světa. Nenávratně pryč byly palčivé vzpomínky na sevření obojku kolem krku. On sám teď bude nasazovat obojky a jha. Jásot vojsk pozvolna umlkal.

"Vrať mi můj meč, dargo!" zaznělo do ticha.

Albyk sebou trhl. Ten hlas...

"Vrať mi můj meč!" zařval perrisetský náčelník ještě jednou. Vojáci se s ním rvali, aby jej srazili na kolena. I tak si dokázal uvolnit ruku a strhl si přilbu z hlavy.

"Tak se podívejte!" zaječel Perriset. "Podívejte se na pravého vládce A-sgoru!"

Albyk vyděšeně couvl. To nebyla perrisetská tvář. Nebyla ani lidská. Propadlý nos, náznak kostěných štítků na čele, ostré dravčí zuby deroucí se přes úzké namodralé rty jediných úst, oči. Lidské oči. Oči, které znal.

"Takhle vypadám! Takhle!" ječel a vojáci měli co dělat, aby ho udrželi. "Nejsem už člověk, ale ještě nejsem Perriset. Vzali byste mě zpátky mezi sebe? No vzali?"

Albyk cítil, že je na něm, aby odpověděl, ale nedokázal protlačit staženým hrdlem ani hlásku.

"Oni mě mezi sebe vzali. Oni, Perrisetové! Stvůry a bestie! Tak jim říkáte, a přitom jste horší než oni. Za pět let jsem se stal jedním z nich. Tělem jen napůl, ale duchem jsem Perriset. Perriset! A jsem na to pyšný! Dokážete vy ve své omezenosti vůbec něco takového pochopit?"

"Dokážeme, ty perrisetská bestie," křikl Gjapen. "Taky jako perrisetská bestie chcípneš."

"Ještě se mi za ty urážky omluvíš, Gjapene."

Gjapen sebou cukl, jako kdyby jej zasáhl šíp, když uslyšel své jméno z úst perrisetského náčelníka.

"Podívej se mi na pravé rameno a pochopíš," řekl Perriset.

Gjapen pomalu došel k Perrisetovi a roztrhl mu na rameni halenu. Z namodralé pokožky vystupovala červenozelená kresba tetování, kresba ptáka piotohui provedená do nejjemnějších detailů mistrnou rukou rglajského tetovače. Gjapen na ni zíral a nevěřil svým očím. Opatrně se jí dotýkal konečky prstů. Nemohlo být pochyb o tom, že se dívá na tetování a-sgorských rglajů.

"Geryn," vydechl Albyk.

"Dargo," sykl Geryn. "Ty sprostý dargo! Na kolena, když se mnou mluvíš!"

Albyka neunesly nohy.

"Pusťte ho," nařídil Albyk vojákům.

Vojáci ještě stále svírali Gerynovy paže a nechápali, co se děje.

"Pusťte ho! Okamžitě ho pusťte!"

Geryn došel ke klečícímu Albykovi a natáhl k němu ruku. Lidskou ruku s pěti prsty.

"Chci rglajský meč, dargo! Je můj a po právu mi patří. Ty to víš. Moc dobře to víš."

Albykovy prsty se pevně sevřely kolem jílce vyhlazeného dotyky nejslavnějších mužů A-sgoru.

"Ještě je tu otec," vyrazil ze sebe Albyk.

"Kchaar!" vyprskl Geryn svými dravčími ústy. "Ten starý zbabělec a intrikán zkusil utéct do Medo Kongkaru, zatímco ty jsi trčel u Ngarongského mostu přes Imdža-kholu a já jsem dobýval Dangkhor. Měl to dobře vymyšlené. Ale počítal jen s tebou. Na mě už dávno zapomněl. To se mu nemělo stát. Správný vladař nezapomíná na nic a nikoho. Pro mě nebylo těžké uhodnout, o co se pokusí. Poslal jsem pár jízdnic hlídek, aby křižovaly cesty mezi městem a horami. Chytili ho i s jeho těhotnou konkubínou v Lapském sedle." Geryn zmlkl. Bylo zbytečné vykládat, co se dělo pak.

"Jsi bestie! Jsi otcovrah! Jsi stvůra ještě horší než tví Perrisetové. A nikdy jsi nebyl lepší. Zabil jsi svého vlastního darga mým šípem, abys mě dostal do otroctví," vykřikl Albyk skoro plačtivě.

"Ne. To jen ty ses celá ta léta snažil, abys tomu sám uvěřil," ohradil se Geryn. "Každý večer, každou noc jsi zaháněl výčitky svědomí tím, že ses nutil uvěřit v tenhleten výmysl. Mohl bych přísahat, zaklínat se, že lžeš, a ty bys mi oplatil stejnou mincí. Možná nakonec sám doopravdy věříš tomu, co si namlouváš. Nechme stranou to, že jsi byl a stále ještě jsi můj dargo. Byl jsi i můj bratr. A stejně jsi mě nechal napospas Perrisetům.

Kdyby byla pravda, co se o nich tvrdí, už bych nežil. Žiju jen díky nim. A žiju navzdory tomu, jak ses ke mně zachoval ty! Ty, můj bratr!"

"Geryne, věř mi..."

"Můj meč, dargo!"

Albyk beze slova podal Gerynovi rglajský meč.

Ve chvíli, kdy Geryn sevřel namodralými prsty jílec, vyrazil proti němu s taseným mečem Gjapen. Geryn stačil v posledním okamžiku uhnout a úder Gjapenova meče se zarazil o zlatý pancíř. Současně uskočil. V mžiku jakoby ze sebe setřásl vše a-sgorské a převládla v něm perrisetská šelma připravená zabíjet. V ruce svíral rglajský meč a měřil si vztekem nepříčetného Gjapena.

"Za všechny mrtvé z Džovo-dzongu, ty perrisetský pse, za všechny budu počítat každou kapku tvé krve," křikl Gjapen a znovu zaútočil.

Geryn bez námahy úder odrazil. Ve zrudné, namodralé tváři se mu nehnul ani sval. Uhýbal Gjapenovým útokům a vyčkával. Nikdo nepostřehl okamžik, který všechno rozhodl. Geryn srazil ránu vedenou na jeho hlavu a vzápětí vězela čepel rglajského meče hluboko v Gjapenově hrudi. Meč vypadl Gjapenovi z ruky. Díval se nevěřícně na ránu ve svých prsou, z níž se drala ven krev smíchaná s růžovými bublinami vzduchu z plic, a pak padl na zem.

"Ten, který si jako jeden z mála zasloužil mou milost, o ni nestál," povzdychl si Geryn. Naklonil se k Albykovi: "Ty si mou milost nezasloužíš. V téhle zemi zavládne jednou provždycky pořádek, dargo. Je jedno jaký, ale musí to být pořádek. Vládcí nebudou opouštět svou říši ve chvíli, kdy je budou její obyvatelé nejvíce potřebovat. Ti nejschopnější nebudou zaživa hnít v kobkách Arn-dzongu. Zavedu tu konečně řád. Bude to pořádek Perrisetů. Ať už je jakýkoliv, bude lepší než ten, který vládl A-sgoru až doposud. Jednou provždycky musí skončit a-sgorské nájezdy na perrisetské území a my na oplátku uzavřeme s A-sgorem mír. Každý má svou pravdu. Ta perrisetská říká, že čím víc zdecimujeme A-sgor, tím déle jsme bezpeční před nájezdy z a-sgorské strany Džovonských hor. Když rozvrátíme Džovo-dzong, ztratíte vy a-sgorští základnu pro výpady hluboko do perristeského vnitrozemí. Kdybychom vypálili Město a pobili jeho obyvatele, nemuseli bychom se bát a-sgorských mečů celá léta. Chci, aby tahle válka byla poslední. Aby otevřela A-sgor změnám. Poctiví lidé, jako byl Gjapen, nakonec ty změny přijmou za své. Na obou stranách Džovonských vrchů."

"Protože podřídíš A-sgor své perrisetské pakáži," vykřikl Albyk.

"Kdo uvěří, že ty, Perriset, to myslíš s A-sgorem dobře?"

Nakrátko se dívali jeden druhému do očí. Nemuseli si nic říkat. Pro ně dva je i A-sgor spojený s říší Perrisetů příliš malý.

"Jsem Perriset i A-sgořan. Právem dědickým i právem síly jsem vládcem obou říší," pronesl Geryn k zástupcům vojáků. Albykovi nemusel říkat nic. Ten věděl, co přijde. "Musím dodržovat zákony přísněji, než kdokoli jiný v A-sgoru či říši Perrisetů. V A-sgoru zákon nařizuje zabíjet dargy, kteří zradili svého pána."

Geryn napřáhl rglajský meč k ráně.

Albyk poslušně sklonil hlavu. Tak taková je smrt. Smrt z rukou Perriseta, pomyslel si. Meč zasvištěl vzduchem. Albyk ucítil, jak čepel padla naplocho na jeho záda.

"Snímám z tebe službu, dargo. Jsi volný," křikl Geryn. "A s tebou jsou volní i všichni ostatní mužové, které stihl úděl darga. Je načase zrušit špatné zákony. A zákon, podle nějž se jeden člověk může stát otrokem druhého člověka, je špatný."

"Volný?" vydechl Albyk. "Jsem volný? Můžu odejít? Geryne, já..."

"Jdi!" přerušil ho Geryn. "Jak to, že jsi alespoň tenhle strašný zákon nezrušil už dávno ty sám, Albyku? Právě ty! Proč? Jdi pryč! Nechci tě vidět."